

A KÁRPÁT-MEDENCE VÁRAI

– Egy különleges kiállítás –

KÖNIG FRIGYES

„A Historia Picta Castellorum című könyv alapján a Kárpát-medencében fellelhető mintegy háromezer várba kalauzolja el a látogatókat rajzok és interaktív tablók segítségével, meglátva mindazt, ami az évszázadok alatt elpusztult.”

Dr. König Frigyes DLA Munkácsy Mihály-díjas festő- és grafikusművész, a Képzőművészeti Egyetem habilitált egyetemi tanára, tanszékvezetője.

A kiállítás anyaga a több évtizedes gyűjtőmunkám eredményéből történt válogatás. Nem volt könnyű feladat, hiszen ezt a tevékenységet több mint negyven év óta folytatom, és mintegy ötezer objektumról készült rajzom a hozzá fűzött kommentárokkal komoly szelekcióra készített. A munkámat régészeti, műemléki, építészeti, történelmi, hadtörténelmi irányultsága ellenére képzőművészeti tevékenységem részének tekintem.

E folyamatnak nem csupán rajzaim az eredményei, hanem az a kapcsolatrendszer, amely révén személyes munkakapcsolatba kerültem az említett területek szakembereivel. Nagy öröm számomra, hogy ismereteimet gyarapíthattam, s az így folyamatosan bővülő anyagom, adatbázisom, lefedi a Kárpát-medence e sajátos műemléki, történelmi emlékeit.

Megtapasztaltam, hogy a képi megjelenítés mennyire fontos a tudományos eredmények publikálása tekintetében. Kutatói gyűjtőmunkám során nagy élmény volt találkozni a szakemberek fáradtságos munkájának dokumentumaival, emellett a korabeli ábrázolások nagyban színesítették e folyamatot. A régi felmérések, ábrázolások megtekintése során gyakran fogalmazódhatnak meg kritikai szempontok, tekintve az egyes ábrázolások pontosságát, azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy a múltban készült ábrázolások, műszaki felmérések korunktól eltérő szempontok által és technikai feltételek mellett készültek. Olykor mostani szemléletünk szerint egy fantasia szülte ábrázolásnak tűnő kép is hordozhat fontos információkat. Ezeket szembesítve az egyes tudományterületek megfigyeléseinek eredményeivel számtalanszor igen lényeges információkhoz juthatunk. Ehhez egy-egy korszak ábrázolási módszereinek ismerete adhatja meg a kulcsot. Az első látásra fantáziarajznak tűnő ábrázolás gyakran egy sajátos térábrázolási módszer által létrehozott vetület, amely pontos megfigyeléseket hordozhat. Ezeknek a képeknek gyakran komoly esztétikai értéke is van, s ez a szempont a megjelenítés tekintetében igen lényeges elem, hisz információink jelentős részét látásunk révén szerezzük meg. Mindezekből következik, hogy az illusztrációk dokumentálási értéke folyamatosan pontosodik, de ebből következik a feltételezés is, hogy a pontos kép, ábrázolás inkább feltételezés és igény, ami folyamatosan változhat a technikai feltételek és igények következtében.

A kiállítás interaktív térképen, digitális módon kalauzol a Kárpát-medencében fellelhető mintegy 3000 várba. A paravánokon 69 vászonnyomat egyedi módon mutatja be az egykori várakat.

Azok a munkák, amelyek a kiállításon szerepelnek, egy korszak és egy személy szemléletének és érdeklődésének lenyomatai, amelyek természetesen a tökéletességre törekedtek, annak ellenére, hogy készítője tisztában volt azzal, hogy ezek a szempontok folyamatosan változhatnak. Ezek az építőkövek ugyanakkor jelentőséggel bírhatnak, annak ellenére, hogy egy kor és egy adott ember szemléletét hordozzák magukon. Bízom abban, hogy tevékenységemmel hozzájárulhatok egy munkához, amely a történelmi-műemléki örökségünk gondozását segíti elő, s ennek eredményei közkinccsé válhatnak sokak számára.